

2013-02-12

Tid 2013-02-12, kl 19:00

Plats Kommunhuset plan 2 rum 2

Ärenden

Justering

- 1 Information från förvaltningen
- 2 Framåtsikt inför flerårsplan 2014-2017
- 3 Medborgarförslag - Gemensam medicinsk patient/brukarjournal på våra äldreboenden
- 4 Motion (BP) - Förbättra och satsa på geriatriken i Stockholms regionen
- 5 Motion (M) - Inför trygghetsboenden i kommunen
- 6 Motion (S) - Hemtjänstpersonalen i Botkyrka bör ha arbetskläder
- 7 Ansökan om statsbidrag gällande Omvårdnadslyftet 2013
- 8 Redovisning av delegationsbeslut 2013
- 9 Anmälningssärenden febr
- 10 Övriga frågor

Gabriel Melki (S)
Ordförande

Annita Olsson
Sekreterare

Gruppmöten:

S, V och MP träffas 5 februari kl 18.20 i Servitutet på plan 8 samt 12 februari i sammanträdesrummet plan 2 övriga träffas i cafe Helges lokaler (2:an).

1

Information från förvaltningen

Muntlig information

2

Framåtsikt inför flerårsplan (von/2013:13)

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens förslag till Framåtsikt 2014-2017

Sammanfattning

För att ge nämnderna och förvaltningarna möjlighet att revidera sina bedömningar om verksamheternas utveckling 2014-2017 har kommunledningen begärt framåtsikter. Framåtsikten utgör en grund för kommunens ekonomiska ramfördelning för 2014 samt ekonomisk planering även för åren 2015-2017.

Förvaltningens förslag till framåtsikt för vård- och omsorgsnämnden redovisar övergripande förutsättningar och förändringar som kan förutses och som vi bedömer har betydelse för ekonomi och verksamhetsutveckling under de kommande åren. Förvaltningen har prissatt behovet av ökande volymer för år 2014-2017. I förslaget ingår även förvaltningens investeringsplan för perioden 2014-2017.

De områden förvaltningen belyser i planen är följande:

- Utveckling inom nämndens ansvarsområde – övergripande nivå
- Ekonomiska förutsättningar
- Demografiska förändringar
- Resultat och måluppfyllelse
- Volymförändringar och behov
- Ambitionsförändringar/Förändrings- och effektiviseringsarbete
- Investeringar

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Framåtsikt 2014-2017

Vård- och omsorgsnämnden

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Långt ifrån lagom

2013-01-29

Innehållsförteckning

1. Utveckling inom nämndens ansvarsområde	2
1.2 År 2014-2017 – vad händer framöver?	2
1.3 Ekonomiska förutsättningar 2013	2
1.4 Framtida behov	3
1.4.1 Lagen om valfrihetssystem (LOV)	3
1.4.2 Socialstyrelsens föreskrifter	3
1.4.3 Kommunaliserad hemsjukvård	4
1.4.4 Finska förvaltningsområdet	4
1.4.5 Kompetensförsörjning	4
1.4.6 Rätt till ökad sysselsättningsgrad	5
1.4.7 Nytt verksamhetssystem och andra tekniska hjälpmedel	5
2. Resultat och måluppfyllelse	6
2.1 Resultat 2012	6
2.2 Måluppfyllelse	6
2.2.1 Medborgarnas Botkyrka	6
2.2.2 Framtidens jobb	7
2.2.3 Välfärd med kvalitet för alla	8
2.2.4 Grön stad i rörelse	9
2.2.5 Kultur och kreativitet ger kraft	9
2.2.6 En effektiv och kreativ kommunal organisation	9
3. Volymförändringar och behov	10
3.1 Befolkningsutveckling	10
3.2 Myndighet	11
3.2.1 Äldres behov	11
3.2.2 Omsorg om personer med funktionsnedsättning	11
3.2.3 Antal ärenden ökar	12
3.3 Äldreomsorg	12
3.3.1 Särskilda boenden	12
3.3.2 Hemtjänst	13
3.4 Omsorg om personer med funktionsnedsättning	14
3.4.1 Boendeplanering	14
3.4.2. Korttidshem och mobilt team	14
3.4.3. Externa placeringar, omsorgen om personer med funktionsnedsättning	14
4. Verksamhetsförändringar – ambitionsförändringar och förändringsarbete	15
4.1 Myndighet	15
4.1.1 Garanti för parboende	15
4.1.2 Finansiering av Dagligverksamhet	15
4.1.3 Detaljerade beslut inom särskilt boende	15
4.1.4 Förändrad organisation och ekonomimodell	16
4.2 Äldreomsorg	16
4.2.1 Dagverksamhet	16
4.2.2 Arbetskläder inom hemtjänsten	16
4.3 Omsorg om personer med funktionsnedsättning	17
4.3.1 Genomförandeplaner och social dokumentation	17
4.3.2 Individuella behov samt boendekarriär	17
4.4 Övergripande stödverksamheter	17
4.4.1 Rekryteringsläget och pensionsavgångar	17
4.4.2 Kompetensutveckling	18
4.4.3 Underhållsplan	19

2013-01-29

4.5 Översiktlig bedömning av ekonomiska konsekvenser	19
5. Investeringar	20
5.1 Beskrivning av investeringar i flerårsplan	20

Framåtsikt 2014-2017

1. Utvecklingen inom nämndens ansvarsområde - övergripande nivå

Vi står mitt i ett långsiktigt arbete med att utveckla, effektivisera och förnya vår verksamhet för att anpassa den till medborgarnas krav på ökad insyn, delaktighet och möjligheter att påverka.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under 2012 gjort en fördjupad analys för att förverkliga målet att långsiktigt få budgeten i balans. Analysen resulterade i att en strategi för ekonomi i balans med utvecklad kvalitet. Strategin bygger på ett flerårigt utvecklingsarbete med ett utvecklat samspel mellan förvaltningen och den politiska ledningen. Strategin omfattar en plan för kvalitetsförbättringar och kontroll över ekonomin. Den ligger helt i linje med förvaltningens framåtsikt och ettårsplan. Resultatet ska leda till synliga förbättringar från och med år 2013.

1.2 År 2014-2017 – vad händer framöver?

Den omvärldsanalys som kommunen tagit fram beskriver de viktigaste trenderna och dess konsekvenser för kommunen. Omvärldsanalysen inleds med så kallade medskick till flerårsplanen och är kommunledningens samlade rekommendationer inför nästa flerårsplan 2014-2017. Medskicken pekar på de faktorer som vi behöver hantera och är följande:

- Den ekonomiska nedgången når kommunerna
- Snabb nedgång på arbetsmarkanden följs av en långsam uppgång
- Kvaliteten för utbildningssystemet blir mer avgörande för botkyrkaornas framtid.

1.3 Ekonomiska förutsättningar 2013

Under de senaste åren har kostnaderna i förvaltningen ökat kraftigt. Bokslut 2010 visade minus 29,0 miljoner kronor, för 2011 redovisade vi minus 34,5 miljoner kronor och för 2012 redovisar vi nu ett utfall med 13,2 miljoner kronor. Under de senaste två åren har förvaltningen prioriterat arbetet med att få en bättre kontroll över ekonomin och ett ökat kostnadsmedvetande i hela organisationen. Stora effektiviseringar inom verksamheterna har genomförts för att nå målet en budget i balans 2013.

Förvaltningen har utarbetat en ny budgetprocess som även omfattar resurstillsättningsmodeller. Under 2013 inför vi en ny budgetmodell, en beställar- utförarmodell där myndighetsverksamheten är beställare av insatserna. Budgetmodellen styr den ekonomiska utvecklingen på ett helt annat sätt än anslagsfinansierad budgetering.

Resurserna kommer att fördelas kontinuerligt under året med hänsyn till volymökningar och andra förändringar. Arbetet med att anpassa verksamheterna till budgetramen har pågått under 2012 och under årets senare del har kostnaderna minskat inom flera verksamheter.

1.4 Framtida behov

Den demografiska utvecklingen visar att behovet av och efterfrågan på vård och omsorg kommer att växa i framtiden, vilket i sin tur ställer krav på ökad kompetens, kvalitet och effektivitet.

Medborgarnas möjligheter till inflytande och delaktighet, ett gott bemötande och ständig utveckling av verksamheten är viktig. Brukarundersökningar och jämförelser visar ett utvecklingsbehov framförallt där det gäller brukarens delaktighet och inflytande. Vård- och omsorgsförvaltningen deltar i SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) utvecklingsprogram Leda för resultat. Programmet är en del av en överenskommelse mellan regeringen och SKL, och syftar till att öka kvaliteten inom omsorgen. I tre delprojekt kommer vi att arbeta med att öka brukarens delaktighet i de insatser som berör honom eller henne.

Större krav kommer att ställas på brukarens möjligheter till valfrihet. Valfriheten handlar om dels hur insatserna ska utformas och när man ska få hjälp, dels om möjligheten att påverka vem som utför insatserna.

1.4.1 Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Det är än så länge frivilligt för kommunerna att införa LOV. I september 2012 tillsatte regeringen en utredning som ska utvärdera effekterna av LOV, inom socialtjänsten. Utifrån utvärderingen ska för- och nackdelar övervägas med att införa en obligatorisk lagstiftning om valfrihetssystem. Uppdraget ska redovisas senast i januari 2014. Om lagen blir tvingande för kommunerna innebär detta krav på en anpassning av vår organisation till införandet av valfrihet.

1.4.2 Socialstyrelsens föreskrifter

Socialstyrelsen har beslutat om nya, bindande föreskrifter som ställer krav på att kommunerna senast från och med år 2014 utreder och dokumenterar vad varje demenssjuk person behöver hjälp med.

Föreskrifterna innebär att vi behöver göra en översyn av nuvarande bemanning för en eventuell förändring inför 2014. Vidare måste en planering inledas utifrån ett ökat behov av insatser med språk- och kulturella inriktningar. Personalens språk- och kulturella kompetens måste anpassas till det behov brukarna har i särskilt boende.

Enligt den bemanningsinventering som vård- och omsorgsförvaltningen har gjort på demensboenden i september 2012 ligger bemanningen i snitt på 1,0. Jämfört med Äldrecentrums beräkning visar det att bemanningen är tillfredsställande i Botkyrka kommuns demensboenden. Däremot för att följa de nationella riktlinjerna vid demenssjukdom inom vård och omsorg, måste även de uppskattningsvis 100 personer med demensdiagnos som bor på somatiska avdelningar räknas med i bemanningen.

En översiktlig bedömning av behovet av ökad bemanning är i dagsläget cirka 30 tjänster som motsvarar en helårskostnad på cirka 14 miljoner kronor.

1.4.3 Kommunaliserad hemsjukvård

Stockholms län har i ett gemensamt projekt med landstinget och Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) tagit fram ett förslag på innehåll och omfattning för den framtida hemsjukvården i länet. Ambitionen är att genom skatteväxling överföra ansvaret för hemsjukvården till kommunal regi från och med 2015. Under 2013 kommer beslut att fattas om och hur en kommunalisering kommer att se ut i Stockholms län. Därefter, under 2014, krävs planering och förberedelse.

Botkyrka kommun har idag cirka 500 personer som är inskrivna i hemsjukvården och som får insatser av primärvården. Det gäller insatser av distriktssjuksköterskor, arbetsterapeuter, sjukgymnaster och undersköterskor. Dessutom utförs redan idag landstingsuppgifter i form av delegeringar motsvarande mellan 8 och 10 årsarbetare inom hemtjänsten. Vidare får idag brukare i grupp- och servicebostäder sina hälso- och sjukvårdsinsatser tillgodosedda av vårdcentraler och habilitering.

1.4.4 Finska förvaltningsområdet

Finskt förvaltningsområde innebär ett ökat behov av utbildad finskspråkig personal. Inom ramen för det finska förvaltningsområdet har förvaltningen tagit fram en handlingsplan med fem olika områden (information, översättning, finska aktiviteter, inrättande av ett finskt sinnesrum och kartläggning). Förvaltningen beviljades 425 000 kronor i maj 2012 för att genomföra handlingsplanen. Arbetet fortsätter under 2013.

Under hösten 2012 kartlades vilka framtida behov och önskemål om äldreomsorg den finsktalande befolkningen i Botkyrka har. Sammanlagt svarade 328 personer, cirka 28 procent av den tilltänkta målgruppen (Botkyrkabor som är 65 år eller äldre och som har finskt bakgrund). Av enkätsvaren framgår att det finns både intresse och önskemål om ett finskt äldreboende. De flesta av respondenterna vill ha ett sådant boende i södra Botkyrka, helst i Tumba eller i Tullinge. Svaren visar också önskemål om hemtjänst och dagverksamhet på finska och finskspråkiga handläggare.

1.4.5 Kompetensförsörjning

Vi fortsätter att systematiskt och fokuserat arbeta för att förbättra kompetensen bland våra medarbetare och deras chefer för att kunna på bästa sätt möta brukarnas behov

2013-01-29

och krav. Det innebär ett omfattande arbete som kräver både resurser, förändrat arbetssätt och struktur. Huvudlinjen i vårt arbete är att stoppa inflödet av medarbetare som saknar utbildning enligt kompetenskrav, upprätta en årlig handlingsplan och hålla fast vid den samt att följa upp och utvärdera insatserna. Att säkerställa förvaltningens kompetensförsörjning leder även till att vi blir mer attraktiva som arbetsgivare.

1.4.6 Rätt till ökad sysselsättningsgrad

Arbetet med att erbjuda ökad sysselsättningsgrad kommer att fortsätta i början av planperioden. Kommunledningsförvaltningen har fått extra resurser för att stödja och vägleda förvaltningarna i införandet. En av utgångspunkterna är att detta inte får orsaka ökade kostnader. Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning är att faktorer som takten på införandet och hur erbjudandet utformas inledningsvis innebär ökade personalkostnader. Vidare kommer införandet att ställa krav på förändrade och nya avtal.

1.4.7 Nytt verksamhetssystem och andra tekniska hjälpmedel

Under 2013 upphandlas ett nytt modernt verksamhetssystem. Verksamhetssystemet är förvaltningens främsta arbetsredskap. Under planperioden kommer införandet att innebära stora möjligheter men även konsekvenser. Ett nytt arbetssätt innebär behov av utbildningsinsatser för samtliga användare, vikariekostnader samt ökade kostnader för en projektorganisation.

Nya produkter och tjänster tas fram för att underlätta vardagen, skapa trygghet och öka livskvaliteten för våra brukare. Det handlar om ny teknik som nyckelfri hemtjänst, videolösningar, fler e-tjänster, trygghetslarm och annan teknik i hemmet.

Nya tekniska lösningar medför ett ökat behov av support dygnet runt, alla dagar i veckan. Supporten behöver anpassas till verksamheternas behov för att säkerställa att brukarna får rätt vård och omsorg. En utökad support kommer att innebära ökade kostnader för förvaltningen.

Under planperioden fortsätter arbetet med att realisera den nationella strategin för eHälsa i Stockholmsregionen. Målet är att skapa konkret nytta för invånare, personal och beslutsfattare genom att utveckla IT-lösningar som ska möta invånarnas behov, önskemål och krav på en tillgänglig vård och omsorg.

Vi fortsätter att arbeta med att utveckla arbetsverktyg för hemtjänsten där all information finns i mobilen avseende planering och insatsregistrering.

2. Resultat och måluppfyllelse

2.1 Resultat 2012

Den största och viktigaste utmaningen under 2013 är att fortsätta det påbörjade arbetet att anpassa verksamheten och organisationen till budgetramen.

Årligen genomför SCB på uppdrag av Socialstyrelsen en enkätundersökning på särskilda boenden och inom hemtjänsten. Inför 2012 fick vi erbjudande att beställa undersökning per enhet. Botkyrka är en av 64 kommuner som gjort denna beställning. Genom att ingå i Socialstyrelsens undersökning kan vi jämföra oss med andra kommuner. Brukarundersökningen inom äldreboenden och hemtjänsten genomfördes under juli till oktober 2012. Resultatet kom under januari 2013. Svarsfrekvensen inom särskilt boende var 51 procent och inom hemtjänsten 70 procent.

Socialstyrelsen har inför undersökningen 2012 gjort vissa förändringar och därför är inte resultaten jämförbara med tidigare år. Tidigare genomförda brukarundersökningar är inte heller jämförbara med årets resultat. I framtiden presenteras resultaten övergripande, i årsredovisningen kommer vi att komplettera med uppdelning på kön.

Inom OF området har vi genomfört en egen brukarundersökning med PictoStat som är ett webbaserat enkätverktyg för personer med funktionsnedsättning. Resultat håller just nu på att sammanställas och presenteras i årsredovisningen

2.2 Måluppfyllelse

2.2.1 Medborgarnas Botkyrka

Arbete för att få en hög kvalitet på samtliga insatser inom våra verksamheter fortsätter. Utmaningarna ökar med ökat antal personer över 65 år med olika krav på insatsernas innehåll. Olika språk, kulturer och intressen påverkar hur insatserna ska kunna utformas. Vi behöver därför arbeta med förbättringar och kvalitetssäkring genom brukarinflytande genom analys av synpunkter och klagomål, brukarenkäter och brukarråd inom våra verksamheter. För att säkerställa brukarinflytande har ett arbete med genomförandeplaner och social dokumentation påbörjats.

Medborgarna ska ha en tillgänglig myndighet där den enskilde har lätt att komma i kontakt med sin handläggare och får en snabb återkoppling på sina frågor. En god kvalitet för myndighetsutövning kännetecknas av att besluten ska vara begripliga och lätta att förstå. Möjligheten att överklaga beslut ska tydligt framgå och att myndigheten ska hjälpa brukaren att överklaga om så behövs. Under planperioden är målsätt-

2013-01-29

ningen att tydligare arbeta med Botkyrka kommuns policy för klarspråk och aktivt införa det i myndighets dagliga arbete.

Indikatorer	Resultat 2012
Inflytande och delaktighet, äldreboende (alltid eller oftast)	68 %
Inflytande och delaktighet, hemtjänst (alltid eller oftast)	71 %
Bemötande, äldreboende (alltid)	40 %
Bemötande, hemtjänst (alltid)	66 %
Diskriminering, äldreboende (Nej)	51 %
Diskriminering, hemtjänst (Nej)	77 %
Bedömning av hälsotillstånd, äldreboende (God, Ganska god)	18 %
Bedömning av hälsotillstånd, hemtjänst (God, Ganska god)	28 %
Fallskador, äldreboende (antal)	21
Avvikelser i läkemedelshantering, äldreboende (antal)	250

Källa: Socialstyrelsens brukarundersökning 2012 samt egen undersökning

2.2.2 Framtidens jobb

I takt med befolkningsutvecklingen ökar efterfrågan på våra verksamheter och därmed behovet av personal inom omvårdnadsyrken. Genom att antalet ungdomar som söker till vård- och omsorgsprogrammet minskar försvåras rekryteringen. Utmaningen består i att attrahera ungdomar till omvårdnadsyrken och att få medarbetare att stanna kvar i yrket. Kompetensförsörjningsstrategin måste följas för att säkerställa att vård- och omsorgsförvaltningen har utbildad personal.

Omvårdnadslyftet fyller en viktig funktion för att säkerställa kompetensen. Ett nära samarbete med utbildare inom området kommer att etableras. Vi deltar i projekt Carpe 2 och forum Carpe för att säkerställa att vi kan kompetensutveckla medarbetare för att möta nuvarande och kommande behov hos våra brukare. Validering av befintlig personal fortsätter för att uppnå en utbildning motsvarande omvårdnadsprogrammet.

Personer som arbetar med utrednings och beslutsfattande inom LSS och SoL ska alltid vara utbildade socionomer eller ha motsvarande äldre studieordning. Inom myndighet anställs därför endast personer med sådan utbildning.

2013-01-29

2.2.3 Välfärd med kvalitet för alla

Utöver förvaltningens kvalitetskontroller, egenkontroller, riskbedömningar och analyser av avvikelser ska verksamheterna även arbeta med nationella mätningar för att öka kvaliteten. Bedömningen av insatser för äldre och funktionshindrade ska ske på ett rättssäkert och likställt sätt. Fokus för åren 2014-2017 ska ligga på brukarfokus, bemötande, inflytande, delaktighet och trygghet för våra brukare.

För att säkerställa en god kvalitet har ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete utarbetats under 2012 och införandet i verksamheterna pågår.

Införande av värdighetsgarantier sker under 2013 med utbildning för samtliga chefer och medarbetare inom äldreomsorgen.

Andel 80 och äldre som klarar sig utan hemtjänst eller särskilt boende har ökat från 58 procent till 65 procent. Brukarundersökningen visar att 70 procent brukare är nöjda och 74 procent är trygga inom våra äldreboenden. Inom hemtjänsten är 74 procent nöjda och 71 procent känner sig trygga.

Vi deltar i den kommungemensamma kompetensutvecklingen för ett jämställt interkulturellt bemötande fritt från diskriminering. Utbildning av tre processledare inom förvaltningen pågår. För att säkerställa utvecklingsarbetet kring jämställdhetsintegrering i förvaltningen kommer vi under april 2013 att tillsammans med kommunledningen ta fram en kompletterande plan som sträcker sig över hela planperioden.

Indikatorer	Resultat 2012
Nöjda brukare, äldreboende (mycket nöjd eller ganska nöjd)	70 %
Nöjda brukare, hemtjänst (mycket nöjd eller ganska nöjd)	74 %
Trygga brukare, äldreboende (mycket trygg eller ganska trygg)	74 %
Trygga brukare, hemtjänst (mycket trygg eller ganska trygg)	71 %
Stimulans och aktivitet , äldreboende (mycket nöjd eller ganska nöjd)	35 %
Andel 80+ som inte har hemtjänst eller boende	65 %

Källa: Socialstyrelsens brukarundersökning 2012 samt egen undersökning

2013-01-29

2.2.4 Grön stad i rörelse

Inom hemtjänsten ska vi arbeta med att ta fram en nyckelfri hemtjänst för en högre effektivitet och mindre miljöpåverkan. Effektiv schemaläggning bidrar till att minska bilanvändandet. Målet är att åka kommunalt i så stor utsträckning som möjligt vid tjänsteresor och minska bilåkandet.

2.2.5 Kultur och kreativitet ger kraft

För att den äldre befolkningen ska ges ökade möjligheter att ta del av kulturen i samhället och säkerställa ett rikt utbud av fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning samarbetar vi med kultur- och fritidsförvaltningen i olika projekt. Det är svårt att engagera frivilliga till våra verksamheter. Ett utvecklingsområde är att få mer aktiva kulturombud i våra verksamheter samt att kontakter knyts och initiativ tas till samarbete med frivilliga organisationer i Botkyrka och i andra kommuner.

Indikatorer	Resultat 2012
Nöjda med kulturutbud	
Antal frivilliga engagerade	

Resultatet 2012 presenteras i årsredovisningen

2.2.6 En effektiv och kreativ kommunal organisation

Inom verksamheterna pågår ett ständigt arbete med att ha en effektiv verksamhet med hög kvalitet. För att uppnå detta kommer schemaläggning och värdegrundssarbete att präglade verksamheterna under en längre tid.

Målet är att samtliga chefer ska ha formell kompetens innan planeringstidens slut. Alla medarbetare ska ha önskad sysselsättningsgrad och formell kompetens. Våra verksamheter ska drivas med brukarfokus och vara anpassade till den resursfördelning som ligger till grund för våra ekonomiska ramar.

Medarbetarenkäten 2012 visar att 65 procent är nöjda med hur stort inflytande de har över sitt arbete, för 2011 var motsvarande siffra 68 procent. Svarsfrekvensen har ökat från 73 procent till 75 procent. Under hösten 2012 var andelen omsorgspersonal med gymnasiekompetens 60,6 procent. Vi fortsätter att följa framtagna handlingsplanen utifrån kompetensförsörjningsstrategin.

2013-01-29

Indikatorer	Resultat 2012
Antal invånare som anser att de får ett bra bemötande av kommunens anställda (KKIK)	88 %
Anställda har inflytande över arbetet (Medarbetarundersökning)	65 %
Sjukfrånvaro	
Chefer med utländsk bakgrund	
Andel deltidsanställda som önskar arbeta heltid	
Svarsfrekvens medarbetarenkät (Medarbetarundersökning)	75 %
Kompetens motsvarande gymnasiets omvårdningsprogram	60,6 %

Källa: Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) 2012 samt egen undersökning

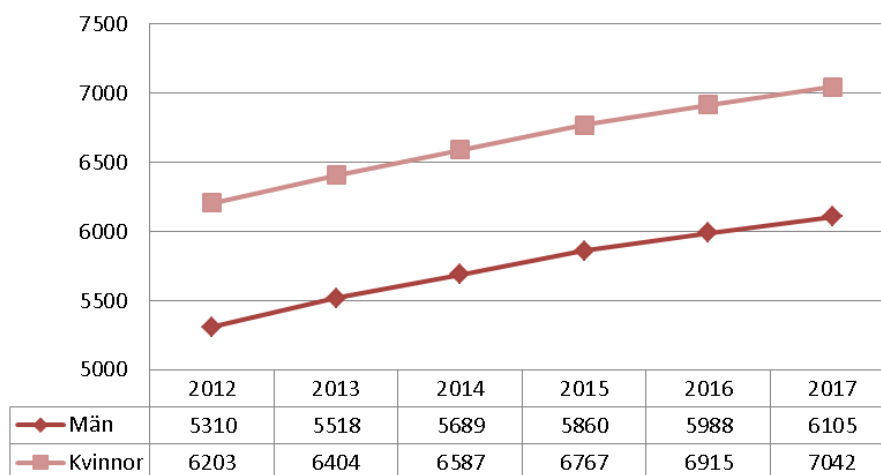
3. Volymförändringar och behov

3.1 Befolkningsutveckling

Jämfört med Stockholms län har Botkyrka en låg andel äldre, men ökningstakten här är högre. Fram till och med 2017 kommer antalet över 65 år att öka med 1 630 personer. Behovet av äldreomsorg kommer därför att öka i Botkyrka även om den stora tillväxten generellt för länet kommer att ske först omkring 2020. Det är då fyrtioåringarna kommer upp i den ålder då behovet av vård och omsorg blir större. Botkyrka-borna har något sämre hälsa än genomsnittet vilket gör att fler vårdinsatser kan komma tidigare än vad som går att förutse av befolkningsutvecklingen.

2013-01-29

Befolkningsprognos 2012, åldersgrupp 65-w i kommunen

Under planeringsperioden beräknas befolkningen i Botkyrka att öka med 7 procent fram till 2017 då vi har cirka 13 150 personer som är 65 år och äldre. Åldersgruppen 65 år och äldre står för den största ökningen och 2017 motsvarar de 14,0 procent av Botkyrkas befolkning. År 2017 är 15,3 procent av det totala antalet kvinnor i Botkyrka 65 år och äldre och 12,7 procent av totalt antal män i Botkyrka är 65 år och äldre. Se tabell nedan.

Andel över 65 i Botkyrkas kommundelar*

Område	2014			2017		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Alby	11,0%	9,7%	12,3%	12,1%	10,8%	13,6%
Fittja	9,3%	8,0%	10,8%	10,7%	9,5%	12,0%
Hallunda/Norsborg	15,4%	14,1%	16,7%	16,1%	14,7%	17,6%
Tullinge	14,3%	13,4%	15,3%	13,9%	13,1%	14,8%
Tumba	14,3%	12,9%	15,7%	14,5%	13,0%	16,0%
Vårsta/Grödinge	17,1%	16,6%	17,6%	16,1%	15,7%	16,5%
Hela kommunen	13,7%	12,5%	15,0%	14,0%	12,7%	15,3%

* Andelen är beräknad på den totala befolkningen i kommundelen.

Utvecklingen inom kommundelarna visar att andelen över 65 år ökar i Alby, Fittja, Hallunda och Norsborg. I Tullinge och Vårsta minskar antalet äldre och i Tumba är ökningen marginell. Skillnaden i ökning av antal män respektive kvinnor är marginell i de olika kommundelarna.

3.2 Myndighet

3.2.1 Äldres behov

För myndighet innebär det ökade antalet äldre ett större antal ansökningar att utreda och fatta beslut om. Behovet av information till enskilda och anhöriga ökar om vilka insatser som finns, hur man ansöker om bistånd och alternativ till biståndsbedömd hjälp.

3.2.2 Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Antalet personer med neuropsykiatrisk diagnos ökar. Det innebär fler utredningar inom LSS för personkretsbedömning. Dessa utredningar är oftast tidskrävande och omfattande. Antalet mycket små barn med omfattande funktionshinder tros också fortsätta att öka i takt med att tekniken går framåt och fler för tidigt födda barn överlever.

Ungdomar med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att flytta till andra orter för att t ex studera. Idag studerar 6 pojkar och 4 flickor i åldern 15-19 år på annan ort och som har insatser i form av boende. Under perioden kommer ungdomarna att avsluta sin skolgång och förvaltningen behöver därför planera för ett eventuellt boende i Botkyrka.

3.2.3 Antal ärenden ökar

I takt med att befolkningsutvecklingen ökar även antalet utredningar. För en rättsäker handläggning bör inte ärendeantalet för LSS-handläggare överskrida cirka 90 ärenden för vuxna och cirka 70 ärenden för barn. För äldreomsorgshandläggare är motsvarande antal cirka 130 ärenden. Vi bör årligen inventera handläggarnas arbetsuppgifter och även se över övriga arbetsuppgifter såsom handläggning av avgifter, uppföljningar av placeringar med mera. Redan från 2014 finns ett behov att anställa fler handläggare till myndighet.

3.3 Äldreomsorg

3.3.1 Särskilda boenden

Den ökande befolkningen över 65 år kommer att kräva fler platser på äldreboende, såväl somatiska platser som platser för personer med demenssjukdom. Prognos av behovet följs i en boendeplan för äldreomsorgen som revideras årligen.

Under 2014 kommer ett nytt boende stå klart, Tornet. Ytterligare ett boende är beställt och projektering måste påbörjas snarast för att det ska kunna stå klart under 2014-2015. Vidare står Tumba äldreboende inför någon form av förändring som antagligen innebär ett ökat behov av ytterligare boenden under planperioden.

Omvärldsbevakning och dagens kunskaper visar att behovet av demensplatser kommer att öka mer än övriga äldreboendeplatser. Det har även visat sig att det kommer

2013-01-29

att finnas ett behov av flera platser för personer under 65 år i särskilt boende för personer som tidigare haft ett boende enligt LSS, men också för personer under 65 år med demenssjukdom. Under perioden kommer vi att kartlägga behovet.

Andel personer med särskilt boende 2009 - 2012

År	65-79 år	80-89 år	Över 90 år
2009	1,6	12,6	37,4
2010	1,8	12,6	40,8
2011	2,0	11,0	36,1
2012	1,6	10,2	37,2

Prognos behovet av platser 2013-2021, exklusive korttidsplatser

År	Platser	Behov	Differens
2013	523	522	+ 1
2014	523+54=577	538	+ 39
2015	577	552	+ 25
2016	577	571	+ 6
2017	577 + 50=627	584	+ 43
2018	627	606	+ 21
2019	627	629	- 2
2020	627	651	-24
2021	627	675	-48

Antalet platser som beskrivs i tabellen ovan omfattar även 80 budgeterade externa placeringar. Utvecklingen av prognosen tyder på att antalet externa placeringar kommer att kunna minska under perioden. I tabellen ovan ingår inte ett ersättningsboende för Tumba äldreboende.

Från och med 2012 har antalet korttidsplatser ökat med 8 platser och uppgår nu till totalt 22 platser. I och med det är troligtvis behovet av stöd i form av korttidsplatser tillgodosett för den närmaste framtiden. Vidare har vi även utökat samarbetet mellan dagverksamheterna och korttidsboendet då det ofta handlar om avlastning för anhöriga. Brukarna har många gånger både dagverksamhet och korttidsboende som insats i kombination med övrig hjälp från anhöriga.

3.3.2 Hemtjänst

Utifrån den förväntade befolkningsökningen kan ett antagande om volymökningar inom hemtjänsten innebära cirka 1 000-3 000 timmar/år i nettoökning. Det motsvarar

2013-01-29

en ökad kostnad med 1 miljoner kronor/år, vilket ger en total kostnadsökning på 4 miljoner kronor under hela planperioden.

Antal brukare fördelat på timmar, 2010-2012

Antal brukare	1 -9 tim/mån		10 – 49 tim/mån		50 - tim/mån		Summa	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
2010	145	256	130	170	73	128	348	554
2011	172	265	124	210	62	141	358	616
2012	141	223	108	201	77	135	326	559

3.4 Omsorg om personer med funktionsnedsättning

3.4.1 Boendeplanering

Utifrån kommande behov av platser behöver nya grupp- och servicebostäder byggas. Vi ser en generell ökning av antalet personer med neuropsykiatriska funktionshinder vilket ökar behovet av serviceboenden och stöd i eget boende av team. I dagsläget finns planering för ett gruppboende 2015 och ett 2016. Detta täcker inte det förväntade behovet. Under perioden kommer vi behöva planera för ytterligare bostäder med särskild service.

Under perioden 2014-2017 kommer vi arbeta med att

- åtgärda de bostäder som är icke fullvärdiga
- fortsätta översynen att våra brukare har rätt beslut och rätt bostadsform
- alla som har behov av gruppboende har nära anslutning till personal- och gemensamhetsutrymmen

Planering boendeplatser för vuxna, barn och ungdomar 2013-2017

Bostad med särskild service	Befintl. platser	Planerade/behov platser				
	2013	2014	2015	2016	2017	
Gruppboende	138		6	6	6	
Serviceboende	34	6	6	6	6	
Barn- och ungdomsboende	5					
Summa	177	183	195	207	219	

3.4.2. Korttidshem och mobilt team

Det finns tre korttidshem med sammanlagt med 16 helårsplatser samt två mobila team som ger insatser till 36 brukare i eget boende. Utifrån kända fakta ser vi inget behov av att starta flera korttidshem. Insatserna för de två mobila teamen ökar kontinuerligt. Vi kommer sannolikt att behöva starta ytterligare ett team och medel för detta bör reserveras i 2014 års budget.

3.4.3. Externa placeringar, omsorgen om personer med funktionsnedsättning
Antalet externa placeringar under planperioden är beroende på hur väl de nya boendialternativen tillgodoser våra behov i Botkyrka. Externa placeringar beräknas till cirka 41 heltidsplatser för 2013, cirka 20 av dessa är för barn och ungdomar.

4. Verksamhetsförändringar – ambitionsförändringar och förändringsarbete

Förvaltningen driver ett antal utvecklingsprocesser kring:

- Ekonomistyrning
- Kompetensförsörjning
- Förändrat arbetssätt
- Kvalitet och effektivitet i hemtjänsten
- Samordning av lokaler och underhållsplan
- Rätt till önskad sysselsättningsgrad

Utvecklingsarbetet påbörjades 2011 och processerna har kommit olika långt. Nedan beskrivs hur arbetet ska genomföras under planperioden i de olika verksamhetsområdena

4.1 Myndighet

4.1.1 Garanti för parboende

Från och med den 1 november 2012 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att makar har rätt att bo ihop på särskilt boende trots att endast den ena parten har behov. I dag finns cirka 7 par boende i servicelägenheter och cirka 5 par finns i särskilt boende. De nya bestämmelserna innebär ett förändrat synsätt att bedöma den enskildes behov då hänsyn också ska tas till den andra partnern.

4.1.2 Finansiering av Dagligverksamhet

På Avux pågår en intern översyn av daglig verksamhets finansiering. I dagsläget får Avux anslag från kommunfullmäktige avseende daglig verksamhet. En mer önskvärd modell vore att anslaget går till vård- och omsorgsförvaltningen som har myndig-

hetsansvaret för LSS. Vård- och omsorgsförvaltningen kan därefter ge Avux rollen som utförare och fördela resurser utifrån behov och definierade kvalitetskrav. Genom det förbättrade arbetssättet får båda förvaltningarna bättre logik mellan behov och behovstäckning, inte minst utifrån ekonomiska styrmotiv men även för att klargöra kvalitetsambitioner.

4.1.3 Detaljerade beslut inom särskilt boende

Individanpassade beslut i särskilt boende ska likna beslut i hemtjänst och utgå från de individuella behoven. Socialstyrelsen har fattat beslut om individanpassade behov och detta betyder att helt andra krav kommer att ställas på biståndsbedömningen när det gäller rättssäkerhet och uppföljning. Konsekvensen blir tätare uppföljningar för att säkerställa det individanpassade behovet av insatser.

4.1.4 Förändrad organisation och ekonomimodell

Från 2013 övergår myndigheten till att vara en beställare i den nya beställare- och utförarorganisationen. Resurstilldelningen till utförarna kommer att gälla alla insatser inom särskilda boenden, hemtjänst samt bostad med särskild service. Kravet på handläggarna blir förutom effektivare handläggning även att se det ekonomiska sambandet till budget och resultat.

4.2 Äldreomsorg

4.2.1 Dagverksamhet

För att möta det behov som uppstår under perioden krävs en förändring och anpassning av dagverksamheterna. En mer flexibel verksamhet med generösare öppettider ska möta behovet bättre. En ökad flexibilitet krävs också för inriktningen på dagverksamheterna. Språk, kultur, intressen och önskemål bör tas i större beaktande framöver. En utökad och anpassad dagverksamhet som avlastning för anhöriga kommer att kräva mer personal men förmodligen inte så mycket mer lokaler. Efter som verksamheten planeras att hålla öppet längre tid på vardagar samt på helgerna kan flera människor erbjudas plats i befintliga lokaler.

Det ökade antalet kommuninvånare som blir 65 år och äldre under perioden kommer att ställa krav på förvaltningen att utöka insatserna i form av hemtjänst, dagverksamhet och särskilt boende. Detta och den planerade kommunaliseringen av hemsjukvården och Socialstyrelsens krav på en ökad bemanning inom särskilt boende kommer att öka kostnaderna för förvaltningen. För hemsjukvården är en ekonomisk beräkning svår att göra innan skatteväxlingen är uträknad.

Personalkostnaderna som ökar är framförallt lönekostnader för obekvämt arbetstid men också en del utökningar. En uppskattning är att utökningen motsvarar 3 årsarbetare till en kostnad om cirka 1,6 mnkr. Vid en utökning av öppettider på dagverk-

2013-01-29

samhet och en eventuell utökning av antalet platser kommer också behov av att utöka HSL-personal, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster vilket motsvarar cirka 500 tkr.

4.2.2 Arbetskläder inom hemtjänsten

Arbetsmiljöverket har lagt ett föreläggande i Leksands kommun avseende arbetskläder. I samråd med de fackliga organisationerna arbetar förvaltningen med en plan för att införa arbetskläder inom hemtjänsten.

Kostnaderna för arbetskläder ökar under kommande år. Redan 2013 har vi avsatt medel men ytterligare behov finns inför 2014. Beräknad ökad kostnad för 2014 är cirka 350 000 kr.

Ur ett arbetsmiljöperspektiv är arbetskläder bra men det medför även ett regelverk kring lokalers utformning i form av omklädningsrum, förråd för förvaring av arbetsplatsens kläder samt tork- och tvättmöjligheter. Samtliga befintliga lokaler uppfyller inte detta krav och vi behöver omklädningsrum för kvinnor och män, tvätt och torkmöjligheter samt utrymme för extra kläder motsvarande ett ombyte för varje personal. Kostnaderna för en sådan ombyggnad har vi ännu inte beräknat. Vid nyanskaffning av lokaler kommer dessa krav att säkerställas.

4.3 Omsorg om personer med funktionsnedsättning

4.3.1 Genomförandeplaner och social dokumentation

Under perioden fortsätter vårt arbete med förbättrade genomförandeplaner och social dokumentation. Samtliga våra brukare ska ha en brukarpärm med all dokumentation tillgänglig. I det nya verksamhetssystemet kommer samtliga medarbetare att föra all dokumentation digitalt.

4.3.2 Individuella behov samt boendekarriär

Vi fortsätter att arbeta för att brukare ska få insatser utifrån individuella behov. Vi har idag brukare med gruppboendebeslut som skulle kunna få sina behov tillgodosedda i en servicebostad eller i ett eget boende med stöd av mobilt team. Det skulle ge möjlighet för brukare att göra en så kallad boendekarriär.

Unga personer med utvecklingsstörning har andra behov och önskemål än de äldre personer som finns i verksamheterna idag. Samtidigt ökar antalet äldre personer med utvecklingsstörning och nya behov uppstår även i denna grupp. För att tillgodose deras behov och önskemål om stöd och service behöver vi se över utformningen av våra grupp- och servicebostäder.

2013-01-29

En åtgärdsplan ska upprättas för de 21 gruppbofastadsplatser som inte är fullvärdiga enligt Socialstyrelsens bonormer. Vidare behöver vi förbättra våra samarbetsformer med socialförvaltningen för att alla brukare ska få det stöd och den omsorg som de behöver.

4.4 Övergripande stödverksamheter

4.4.1 Rekryteringsläget och pensionsavgångar

Då efterfrågan på vård och omsorg ökar bedöms även behovet av utbildad omvårdnadspersonal och sjuksköterskor vara stort under planperioden. Utöver nyrekryteringar och införande av hemsjukvård, vet vi att cirka ett sextiotal undersköterskor och ett tiotal sjuksköterskor behöver ersättas på grund av pensionsavgång under planperioden.

Vi ser en fortsatt brist på sjuksköterskor samt en ökad brist på undersköterskor. Färre väljer att utbilda sig i yrket vilket innebär en stor konkurrens bland arbetsgivare.

Det är svårt att bedöma kommande löneökningar. Trenden i avtalsrörelserna framöver tyder på ökade löner. För varje procentenhets ökning av löneutrymmet vid den årliga löneöversynen innebär detta en merkostnad på cirka 6 miljoner kronor.

Under planperioden kommer cirka 20-26 medarbetare per år bli 65 år. Om de väljer att lämna sin anställning innebär det ett motsvarande nyrekryteringsbehov och rekryteringsinsatser. De flesta av anställningarna avser vårdpersonal.

4.4.2 Kompetensutveckling

Staten ställer allt högre krav på våra verksamheter genom nationell värdegrund, nationella riktlinjer för demens och andra riktlinjer och lagändringar. Detta innebär ökade krav på ändrat arbetssätt och ökad kompetens. Det blir allt viktigare för oss att ha medarbetare med rätt kompetens som kan möta framtida utmaningar och bidra till en hållbar utveckling. För att garantera förvaltningens kompetensförsörjning har en strategi tagits fram med flera handlingsvägar.

Utifrån Socialstyrelsens föreskrifter och nämndens beslut gäller kompetenskrav på högskoleutbildning för chefer. Grundkompetensen för all omvårdnadspersonal ska motsvara gymnasieskolans omvårdnadsprogram. Av vår omvårdnadspersonal (tillsvidareanställda) har 60,6 procent grundkompetens motsvarande gymnasieskolans omvårdnadsprogram. Bland våra chefer är det cirka 64 procent som har högskoleutbildning.

För att skapa intresse för arbete inom våra verksamheter behöver vi rekrytera på flera sätt, från gymnasieprogram som riktar sig till våra verksamheter men även från vux-

enutbildningar. Inom omsorgen om funktionsnedsättning har vi ett nära samarbete med Carpe för att kompetensutveckla medarbetarna.

2013-01-29

4.4.3 Underhållsplan

Förvaltningen har tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram en underhållsplan för våra lokaler. Planen identifierar behov och kostnader fram till år 2018. Det finns idag inte utrymme för upprustningsbehoven inom de preliminära budgetramarna. Utifrån underhållsplanen har förvaltningen behov av en ramökning på totalt 5,1 miljoner kronor fram till år 2018. Den totala kostnaden för 2014 är enligt planen 1,5 miljoner kronor.

Mkr	Budget 2013	Behov 2014	2015	2016	2017	2018
Underhållsplan	1,0	1,5	1,7	0,74	0,59	0,59

4.5 Översiktlig bedömning av ekonomiska konsekvenser

Sammanställning av beräknade tillkommande kostnader under perioden:

Verksamhetsförändring/Ambition i mnkr	Investering	Driftkostnad
Ökade bemanning, socialstyrelsens föreskrifter		14,0
Äldreboende 2017	100,0	
Volymökning hemtjänst		4,0
Servicebostad LSS, 2017	6,0	5,0
Gruppboende OF, 2017	6,0	5,0
Mobilt team, 2014		1,0
Handläggare inom myndighet		2,4
Dagverksamhet		2,1
Arbetskläder inom hemtjänsten, 2014		0,35
Underhållsplan 2014		1,5
Ombyggnad plan 8, 2014	2,6	

5. Investeringar

Projekt, Mkr	Budget				
	2013	2014	2015	2016	2017
Gruppboende OF	20,0		22,0	23,0	
Äldreboende 50 platser	125,0				
Äldreboende 50 platser	60,0	65,0		125,0	
Inventarier, ombyggnader	4,0	4,0	4,0	4,0	5,0
Ombyggnad plan 8		2,6			
Summa	209,0	71,6	26,0	152,0	5,0

5.1 Beskrivning av investeringar i flerårsplan

Flerårsplanen innehåller tre nya gruppboenden alternativt servicelägenheter för personer med funktionsnedsättning och tre nya äldreboenden.

Investeringsplanen innehåller inga medel för ombyggnad av Tumba äldreboende. Avsikten är att se om det går att hitta en lösning där en extern part tar över fastigheten och genomför ombyggnaden. För att klara den evakuering som kommer att krävas, behöver något av de planerade äldreboendena anpassas tidsmässigt till en sådan process.

För att hålla en beredskap för projektering, köp av lägenheter eller när det dyker upp möjliga objekt för enklare boendelösningar har 8 miljoner kronor avsatts till tekniska nämnden. Avsatta medel ska användas för vård- och omsorgsnämndens och socialnämndens behov. Behovet av enklare boendelösningar kommer även att finnas framöver i planperioden.

Förvaltningens administrativa lokaler på plan 8 i kommunalhuset på Munkhättevägen är i behov av upprustning. Det finns behov att skapa en ny planlösning för ett modernt och flexibelt kontorslandskap. Ombyggnaden behöver göras i samråd med samhällsbyggnadsförvaltningen som har del i möteslokaler och arkiv inrymda på plan 8. Kostnaden beräknas till cirka 2,6 miljoner kronor och resurser finns inte inom investeringsbudgetens ram för inventarier och ombyggnader.

Anne Saaristo

Förvaltningschef

3

Medborgarförslag - Gemensam medicinsk patient/brukarjournal på våra äldreboenden (von/2012:141)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att en gemensam patientjournal bör införas mellan kommun och landsting så att båda parter har möjlighet att ta del av varandras anteckningar gällande sina brukare/patienter. Alternativt bör ansvariga sjuksköterskor på kommunens äldreboenden få tillgång till landstingets journal efter fullmakt från brukaren själv eller dess anhöriga.

Vård- och omsorgsförvaltningen är medveten om de vinster som skulle kunna komma av ett journalsamarbete mellan kommunen och landstinget och arbetar på olika håll för att få till ett system. Innan gemensamma journaler kan införas krävs dock en lagförändring. Som lagen ser ut idag finns inte denna möjlighet.

Parallellt med detta följer kommunen utvecklingen av verktyget Nationell patientöversikt (NPÖ) som infördes i Stockholms läns landsting under september 2012 och som kan komma att bli ett alternativ för botkyrka kommun i framtiden.

2013-01-11

Dnr von/2012:141

Referens

Barbro Gripenstam
Emma Åberg

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Medborgarförslag - Gemensam medicinsk patient/brukarjournal på våra äldreboenden

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår att en gemensam patientjournal bör införas mellan kommun och landsting så att båda parter har möjlighet att ta del av varandras anteckningar gällande sina brukare/patienter. Alternativt bör ansvariga sjuksköterskor på kommunens äldreboenden få tillgång till landstingets journal efter fullmakt från brukaren själv eller dess anhöriga.

Vård- och omsorgsförvaltningen är medveten om de vinster som skulle kunna komma av ett journalsamarbete mellan kommunen och landstinget och arbetar på olika håll för att få till ett system. Innan gemensamma journaler kan införas krävs dock en lagförändring. Som lagen ser ut idag finns inte denna möjlighet.

Parallellt med detta följer kommunen utvecklingen av verktyget Nationell patientöversikt (NPÖ) som infördes i Stockholms läns landsting under september 2012 och som kan komma att bli ett alternativ för botkyrka kommun i framtiden.

Ärendet

Förslagsställaren föreslår att en gemensam patientjournal bör införas mellan kommun och landsting så att båda parter har möjlighet att ta del av varandras anteckningar gällande sina brukare/patienter. Alternativt bör ansvariga sjuksköterskor på kommunens äldreboenden få tillgång till landstingets journal efter fullmakt från brukaren själv eller dess anhöriga.

Ärendet har behandlats av vård- och omsorgsförvaltningen.

2013-01-11

Dnr von/2012:141

Behov av lagförändring

Vård- och omsorgsförvaltningen välkomnar medborgarförslaget. Sedan en tid tillbaka samverkar Botkyrka kommun med landstinget och med övriga Stockholmskommuner för att få till en liknande lösning som den förslagsställaren föreslår. Innan ett nytt system kan utvecklas krävs dock en lagändring då dagens lagstiftning i form av Patientdatalagen (2008:355) av sekretessskäl inte tillåter en sådan förändring. Arbetet med att få till en lagändring pågår på socialdepartementet. Tanken med förändringen av ovanstående lag är att patienten själv ska äga sin journal med innebörden att själv besluta vem som ska få tillgång till den.

Nationell Patientöversikt

Parallellt med socialdepartementets arbete pågår införandet av Nationell Patientöversikt (NPÖ) runt om i landet och från den 21 september 2012 är samtliga landsting anslutna. NPÖ är tänkt att möjliggöra för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av vårdinformation som registrerats hos andra landsting, kommuner eller privata vårdgivare. Till en början handlar det om diagnoser, patientuppgifter och läkemedelsförteckningar som blir tillgängliga mellan de olika landstingen, men allteftersom arbetet intensifieras kommer den delade informationsmängden att bli mer omfattande.

I dagsläget är få kommuner anslutna till NPÖ men frågan om hur införandet av NPÖ kan påverka och förändra arbetssätten i kommunerna utreds för närvarande inom Sveriges kommuner och landsting (SKL). Botkyrka kommun följer arbetet som en del i arbetet kring den nationella e-hälsan – hur vård och omsorg kan förbättras med hjälp av elektroniska tjänster.

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

Rubrik	
Förnamn	Ann-Marie
Efternamn	Larsson
Namn	Ann-Marie Larsson
Gatuadress	Kvällsvägen 8, 6 tr
Postadress	14631 Tullinge
Postnummer	
Telefonnummer	08-53180388
Mobilnummer	
E-postadress	aml@bredband.net
Förslag	<p>Alt 1: Gemensam medicinsk patient/brukarjournal på våra äldreboenden för ansvariga sjuksköterskor och läkare</p> <p>Alt 2: Möjlighet för ansvariga sjuksköterskor på våra äldreboenden att få tillgång till SLL:s journaler med fullmakt av brukare/anhörig/god man.</p>
Motivering	<p>Alt 1. Gemensam medicinsk journal allra bäst, då skulle också sjukhuset se vad som antecknats av sjuksköterskorna på äldreboendet!</p> <p>Alt 2. Det är inte rimligt att ansvariga sjuksköterskor på våra äldreboenden inte har den fullständiga tillgången till brukarnas medicinska journaler. De kunskaper denne har om brukaren ligger till grund för att vidareföra läkemedelsutdelning/behandling till undersköterskorna på respektive avdelning samt att planera in besöken som läkaren ska göra. Läkaren, som har full tillgång till SLL:s journaler, efter att brukaren gett sitt tillstånd, tillbringar inte så många timmar på boendet. Att sjuksköterskorna själva vid behov kan gå igenom journalhistoriken, utan att läkaren behöver vara på plats, skulle ge ett effektivare och säkrare medicinskt omhändertagande.</p>

4

Motion (BP) - Förbättra och satsa på geriatriken i Stockholms regionen (von/2012:160)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen.

Sammanfattning

Motionären föreslår att kommunstyrelsen tar kontakt med ansvarig enhet i Stockholms läns landsting med förslag att snarast avsätta medel för att förbättra den geriatriska sjukvården i regionen.

Vård- och omsorgsförvaltningen bedriver idag samarbete med Stockholms läns landsting inom en rad olika områden i syfte att förbättra vården av kommunens äldre. Utöver dessa samarbetsområden har kommunen små möjligheter att påverka vilka beslut som tas och vilka resurser som avsätts från landstingets sida.

2013-01-11

Dnr von/2012:160

Referens

Barbro Gripenstam
Emma Åberg

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Motion (BP) - Förbättra och satsa på geriatriken i Stockholms regionen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen.

Sammanfattning

Motionären föreslår att kommunstyrelsen tar kontakt med ansvarig enhet i Stockholms läns landsting med förslag att snarast avsätta medel för att förbättra den geriatriska sjukvården i regionen.

Vård- och omsorgsförvaltningen bedriver idag samarbete med Stockholms läns landsting inom en rad olika områden i syfte att förbättra vården av kommunens äldre. Utöver dessa samarbetsområden har kommunen små möjligheter att påverka vilka beslut som tas och vilka resurser som avsätts från landstingets sida.

Ärendet

Motionären föreslår att kommunstyrelsen tar kontakt med ansvarig enhet i Stockholms läns landsting med förslag att snarast avsätta medel för att förbättra den geriatriska sjukvården i regionen.

Ärendet har behandlats av vård- och omsorgsförvaltningen.

Samarbetet med landstinget

Vård- och omsorgsförvaltningen bedriver idag samarbete med Stockholms läns landsting inom en rad olika områden, varav ett är demensvården. Genom FoU Nestor, som Botkyrka kommun är en av delägarna i sedan den 1 januari 2012, pågår arbetet med att ta fram ett lokalt vård- och omsorgsprogram mellan kommunen och Stockholms läns landsting. Syftet med programmet är att beskriva hur hälso- och sjukvården och kommunalt finansierad äldreomsorg i kommunerna arbetar för att uppnå de rekommendationer som beskrivs i de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom. Målet är att öka kunskapen om lagstiftning och de nationella rikt-

2013-01-11

Dnr von/2012:160

linjerna bland personer med demenssjukdom, deras närstående samt personal inom hälso- och sjukvården och kommunalt finansierad äldreomsorg.

Sedan 2011 finns även en överenskommelse mellan Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting om hur vardera parten ska gå tillväga vid in- och utskrivning.¹ I de fall det kommer till vård- och omsorgsförvaltningens kännedom att landstinget brutit mot överenskommelsen reagerar vi genom att skicka en avvikelser till Karolinska institutets patientärendehantering. Landstinget redovisar i sin tur vilka åtgärder som kommer att vidtas för att det inträffade inte ska inträffa igen.

Ytterligare en påverkansmöjlighet kan antas uppkomma när kommunen övertar hemsjukvården i januari 2015 och det medicinska samarbetet mellan landstinget och kommunen ökar.

Utöver dessa och liknande samarbetsområden har kommunen små möjligheter att påverka vilka beslut som tas och vilka resurser som avsätts från landstingets sida varför vård- och omsorgsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen.

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

¹ Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående samverkan vid in- och utskrivning i slutenvården. DNR 2010/0022.

BOTKYRKAPARTIET

**Motion
2012-10-10**

Förbättra och satsa på geriatriken i Stockholmsregionen

Vi i Botkyrkapartiet hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att uppdra åt kommunstyrelsen att ta kontakt med ansvarig enhet i Stockholms Läns Landsting med förslag att snarast avsätta medel för att förbättra den geriatriska sjukvården i regionen samt

i enlighet med motionens intentioner

Botkyrka kommun har nu satsat på att få igång en äldreplan i syfte att de äldre i kommunen ska känna sig trygga i sin miljö, vilket vi i BP ser som naturligt och stöder. Detta är ett arbete som kommer hanteras av flera förvaltningar då det rör sig om både boende och service inom olika områden. Då talar vi om den del som rör äldreomsorg.

Vi ska då inte glömma bort att det finns äldrevård, geriatriken, och denna ligger under landstingets ansvarsområde.

Det kan då gälla medicinsk vård och rehabilitering av äldre, som vi anser har blivit åtskilligt försummade under en följd av år. Här måste kommunen påbörja ett arbete med att försöka tvinga fram att landstinget tar sitt ansvar i denna del, i syfte att mer medel ska avsättas till en s.k. äldrevårdsplan eller geriatrisk plan.

Det kommer t ex bli nödvändigt att utöka antalet platser vid de geriatriska klinikerna på sjukhusen för att få en äldrevård som har kvalitet och fungerar tillfredsställande.

Det kan gälla såväl frakturer som hjärtbesvär och yrsel etc. där adekvat vård inom geriatriken mer eller mindre försummits, varvid rehabilitering på geriatrisk klinik uteblivit.

Detta har varit och kommer bli en allt större fråga i regionen med tanke på befolkningsstrukturen, varför en strategi med samlad bedömning från länets kommuner naturligen ligger inom landstingets område.

Vi varken kan eller ska bortse från att det kommer bli fler äldre invånare som kommer bli i behov av såväl medicinsk vård vid våra sjukhus som omsorger i vardagen.

Kommunen skulle med aktivt agerande i denna fråga bli ett föredöme i regionen och visa att man är beredd att ta ansvar för den totala bilden av de äldres berättigade krav och behov, d v s såväl genom en äldreplan på lokal nivå som att aktualisera en geriatrisk plan på regional nivå, vilket kommer ge ökad betydelse för "Äldreåret".

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson

Nils Junker

Sandra Foltas

5

Motion (M) - Inför trygghetsboenden i kommunen (von/2012:161)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden anser motionen besvarad.

Sammanfattning

För att minska kostnaden för externa boendeplatser och öka kommuninvå-
narnas trygghet föreslår motionären att kommunfullmäktige ställer sig bak-
om förslaget om en etablering av ett trygghetsboende i kommunen och upp-
drar åt samhällsbyggnadsförvaltningen att aktivt medverka i projektet.

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till motionen och hänvi-
sar till det svar förvaltningen gett i frågan i tidigare skede och som fram-
ställs i tjänsteskrivelse von 2012:47 (se bilaga).

2013-01-17

Dnr von/2012:161

Referens
Emma Åberg

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Motion (M) - Inför trygghetsboenden i kommunen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden anser motionen besvarad.

Sammanfattning

För att minska kostnaden för externa boendeplatser och öka kommuninvårnarnas trygghet föreslår motionären att kommunfullmäktige ställer sig bakom förslaget om en etablering av ett trygghetsboende i kommunen och uppdrar åt samhällsbyggnadsförvaltningen att aktivt medverka i projektet.

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till motionen och hänvisar till det svar förvaltningen gett i frågan i tidigare skede och som framställs i tjänsteskrivelse von 2012:47 (se bilaga).

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

2012-05-21

Dnr von/2012:47

Referens
Emma ÅbergMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Svar på motion (M) - Inför trygghetsboende i kommunen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Sammanfattning

För att minska kostnaden för externa boendeplatser och öka kommuninvårnarnas trygghet föreslår motionären att vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att, tillsammans med olika aktörer, se över möjligheterna att kunna införa flera trygghetsboenden i kommunen.

Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till att trygghetsbostäder inrättas. Förebyggande boendeplanering i form av trygghetsbostäder skulle underlätta vård- och omsorgsnämndens uppdrag genom att i större utsträckning samla brukare med visst behov av hemtjänst på ett och samma ställe och på så sätt minska hemtjänstens restid. Förvaltningen anser däremot att detta är en fråga om kommunens boendeplanering som inte bör utredas av vård- och omsorgsförvaltningen utan hanteras centralt i kommunen.

Ärendet

Motionären föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen ges i uppdrag att, tillsammans med olika aktörer, se över möjligheterna att kunna införa flera trygghetsboenden i Botkyrka kommun.

Vård- och omsorgsförvaltningen har berett ärendet.

Bakgrund

För att minska kostnaden för externa boendeplatser och öka kommuninvårnarnas trygghet föreslår motionären att möjligheterna att kunna införa flera trygghetsboenden i kommunen utreds.

Med trygghetsboende avses vanliga lägenheter med en viss anpassning för äldre i form av ökad tillgänglighet, bostäderna ska även vara planerade så att

2012-05-16

Dnr von/2012:47

det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning. Utöver lägenheter med god tillgänglighet ska det finnas utrymmen för de boendes måltider, samvaro, hobby och rekreation. Trygghetsbostäder kan enligt regeringens bestämmelser upplåtas till personer som fyllt 70 år eller mer, motionären föreslår att detta höjs till 75 år. För att boendet ska räknas som ett trygghetsboende krävs även bemaning vissa tider varje dag för att skapa kontakt med de boende, erbjuda gemensamma måltider och erbjuda kulturella aktiviteter. Förmedlingen av bostäder sker inte utifrån behov genom biståndsbedömning utan en bostadskö upprättas för dem som har intresse att flytta in.

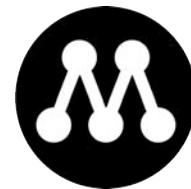
Trygghetsbostäder är ett bra sätt att överbrygga glappet mellan vanligt boende och det särskilda boendet med omsorg dygnet runt. Studier har även visat att sannolikheten för flyttning till särskilt boende är mer än dubbelt så hög för äldre som bor hemma i vanligt boende än för de äldre som bor i trygghetsboende. Vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till att trygghetsbostäder inrättas. Förebyggande boendeplanering i form av trygghetsbostäder skulle underlätta vård- och omsorgsnämndens uppdrag genom att i större utsträckning samla brukare med visst behov av hemtjänst på ett och samma ställe och på så sätt minska hemtjänstens restid.

Trygghetsbostäder – en fråga om kommunens boendeplanering

Motionären föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen bör ges i uppdrag att se över möjligheterna att införa trygghetsbostäder. Då förmedlingen av bostäder i ett trygghetsboende inte sker utifrån biståndsbedömning och det inte heller är nödvändigt att vård- och omsorgsförvaltningen utför insatser hos de boende anser förvaltningen inte att införandet av trygghetsbostäder faller inom förvaltningens ansvar för vård och omsorg om äldre. För att få en helhet i bostadsfrågan för äldre är det angeläget att frågan inte stannar på vård- och omsorgsförvaltningen utan hanteras centralt i kommunen. Då förvaltningen besitter kunskap om hur behovet av bostäder ser ut framöver är vi gärna delaktiga i arbetet.

I Botkyrka kommuns riktlinjer för boendeplanering från 2009 går att läsa att kommunen behöver mångfald i utbudet av bostäder och att detta exempelvis kan uppnås genom ett införande av trygghetsbostäder. Uppdraget att arbeta för att trygghetsbostäder införs kan därför redan anses finnas. Mot bakgrund av detta och ovanstående bör motionen anses besvarad.

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

MOTION

2012-10-25

Kommunfullmäktige

Inför trygghetsboenden i kommunen

Botkyrka kommun planerar ett nytt äldreboende i Norra Botkyrka. Detta ska enligt planeringen vara klart för inflyttning under 2014.

Vi har svårt att tro att det kan gå så fort om man ser till hur långt man har kommit idag. Alla vet att det saknas platser inom vård- och omsorgsboendena i Botkyrka. Vi Moderater har haft frågan uppe i snart sagt alla sammanhang där vi kan göra vår röst hörd.

Kommunen har i genomsnitt 80 st. externa boendeplatser för personer som beviljats bistånd för att bo på ett äldreboende. Vi har en stor ökning av s.k. korttidsplatser, många gånger är det personer som egentligen skulle bo inom äldreomsorgen. Vi har därutöver hemtjänstkostnader som vida överstiger den budgeterade kostnaden.

Allt detta genererar oro och ångest hos de av våra kommuninvånare som borde få kunna åldras i trygghet. Vi förstår att det tar tid att planera för nya äldreboenden och serviceboenden. Kommunen och majoriteten borde därför ha haft en mycket bättre framförhållning.

Detta är också något som revisorerna pekat på med skärpa. Kommunen har även fått betala viten eftersom vi inte kunnat fullgöra de beslut som fattats av biståndshandläggaren inom LSS.

Ett intressant alternativ till servicelägenheter är s.k. trygghetsboenden. Lägenheterna i ett trygghetsboende är maximalt anpassade och präglas av breda inredningslösningar och tillgänglighet. Kök, toaletter och badrum ska vara stora och anpassade på olika sätt. Belysningen i lägenheten ska vara genomtänkt liksom färgvalet och kontrastverkan. Det ska finnas trygghetslarm och möjligheter till olika tillval för hyresgästen. Det ska naturligtvis ordnas olika sociala aktiviteter för de boende.

Många kommuner har redan byggt efter detta koncept. Vi är övertygade att denna boendeform skulle ge de äldre många fler möjligheter att göra positiva val, hålla sig skadefri och friskare.

Såväl det allmännyttiga bostadsbolaget som olika byggföretag på marknaden skulle kunna vara aktuella samarbetspartners i att få denna typ boende till stånd i kommunen.

Dessutom bidrar etableringen av boendeformen till att villor, radhus och lägenheter runt om i kommunen blir lediga och sätter igång de flyttkedjor som behövs för att få in t.ex. fler ungdomar på bostadsmarknaden. Därtill ger det arbetstillfällen.

Vi vet att flera företag är intresserade av att etablera Trygghetsboenden i vår kommun men de upplever inte att kommunen visat intresse. Vår mening är att kommunen måste visa upp en mer positiv attityd till företagande och vara mer positiva till olika förslag om etableringar. Detta för kommuninvånarnas bästa.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige ställer sig bakom förslaget för en etablering av ett Trygghetsboende i kommunen och uppdrar åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att aktivt medverka i projektet.

Kia Hjelte

Jimmy Baker

Catarina Ekeståhl

6**Motion (S) - Hemtjänstpersonalen i Botkyrka bör ha arbetskläder (von/2012:159)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och anser motionen besvarad.

Sammanfattning

Hemtjänsten arbetar sedan sommaren 2012 i samråd med de fackliga organisationerna kring en plan för arbetskläder för hemtjänstpersonalen i Botkyrka kommun. Detta föranleddes av att Arbetsmiljöverket har lagt ett föreläggande i Leksands kommun gällande arbetskläder.

Ur ett arbetsmiljöperspektiv är arbetskläder bra men det medför även ett regelverk kring lokalers utformning i form av omklädningsrum, förråd för förvaring av arbetsplatsens kläder och tvätt/tork möjligheter.

Samtliga befintliga lokaler uppfyller inte dessa krav men vid en inventering av kommande lokalbehov finns dessa aspekter med.

Användande av arbetskläder utesluter inte att skyddsutrustning i form av plastförkläden eller handskar dessutom används eftersom det krävs enligt smittskyddslagen.

2012-11-26

Dnr von/2012:159

Referens

Mahria P Lövkvist

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Motion (S) - Hemtjänstpersonalen i Botkyrka bör ha arbetskläder

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens yttrande och anser motionen besvarad.

Sammanfattning

Hemtjänsten arbetar sedan sommaren 2012 i samråd med de fackliga organisationerna kring en plan för arbetskläder för hemtjänstpersonalen i Botkyrka kommun. Detta föranleddes av att Arbetsmiljöverket har lagt ett föreläggande i Leksands kommun gällande arbetskläder.

Ur ett arbetsmiljöperspektiv är arbetskläder bra men det medför även ett regelverk kring lokalers utformning i form av omklädningsrum, förråd för förvaring av arbetsplatsens kläder och tvätt/tork möjligheter.

Samtliga befintliga lokaler uppfyller inte dessa krav men vid en inventering av kommande lokalbehov finns dessa aspekter med.

Användande av arbetskläder utesluter inte att skyddsutrustning i form av plastförkläden eller handskar dessutom används eftersom det krävs enligt smittskyddslagen.

Handlingsplan arbetskläder

Under 2013 kommer en översyn av arbetskläder göras. Planeringen är sådan att under 2013 påbörjas ett inköp av enhetliga skjortor/tröjor och inför 2014 kommer budgetering att göras så att byxor kan köpas in.

Samtliga lokaler kommer ses över för att möjliggöra könsindelade omklädningsrum, tvätt och torkmöjligheter samt utrymme för extra kläder motsvarande minst ett ombyte för varje personal. Vid nyanskaffning av lokaler kommer dessa krav att säkerställas.

2012-11-26

Dnr von/2012:159

Arbetskläderna är inte personliga utan tillhör arbetsplatsen vilket gör att även vikarier ska kunna använda samma kläder som övrig personal. Inför 2015 ska hemtjänstpersonalens behov av arbetskläder vara säkerställt.

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

Hemtjänstpersonalen i Botkyrka bör ha arbetskläder

Personalen inom hemtjänsten i Botkyrka gör ett ovärderligt arbete. De möjliggör för många av kommunens äldre att bo kvar hemma. I många fall är hemtjänsten den fasta punkten i vardagen när du är gammal och sjuk. Hemtjänstpersonal rör sig i kommunens bostadsområden och är en viktig kontakt gentemot anhöriga och grannar. Botkyrka kommun har därför en viktig uppgift i att se över och förbättra arbetsmiljön för de anställda inom hemtjänsten. Bättre arbetsmiljö för de anställda ger tryggare brukare och anhöriga.

En del av att förbättra arbetsmiljön bör vara att införa arbetskläder för hemtjänstpersonalen. I dagsläget bär personalen privata kläder och använder plastförkläde och plasthandskar vid behov. På de flesta andra arbetsplatser inom vård- och omsorg, städ och service är arbetskläder en självklarhet. Arbetskläder förbättrar hygien och underlättar när du går, står och lyfter mycket i arbetet. Som anställd inom hemtjänsten är det dessutom en fördel att det är tydligt vem du är och var du kommer ifrån när du rör dig mellan olika brukare.

Vård - och omsorgsförvaltningen bör därför se över möjligheten att införa arbetskläder för all hemtjänstpersonal i Botkyrka kommun.

Förslag till beslut:

Att kommunfullmäktige beslutar

Att ge Vård - och omsorgsförvaltningen i uppdrag att i samråd med de fackliga organisationerna se över möjligheten att införa arbetskläder till personal som jobbar i hemtjänsten.

Jill Melinder (S)

7**Ansökan om statsbidrag gällande Omvårdnadslyftet 2013
(von/2013:19)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att ställa sig bakom ansökan om bidrag för att delta i Omvårdnadslyftet.

Sammanfattning

Socialstyrelsen ska efter ansökan fördela 293,5 miljoner kronor till kommunerna år 2013 för att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet.

Enligt ett regeringsbeslut 2011, har Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda, administrera och löpande följa upp satsningen Omvårdnadslyftet under åren 2011–2014. År 2011 fördelades 143,5 miljoner kronor till 210 sökande kommuner, och år 2012 fördelades 243,7 miljoner kronor till 204 kommuner. Förutsatt att riksdagen beviljar medel för ändamålet avser regeringen att avsätta ytterligare 300 miljoner kronor 2014.

Omvårdnadslyftet anknyter till Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre (SOSFS 2011:12). Socialstyrelsen har också tagit fram en vägledning om kunskapsområden för specialiserade arbetsuppgifter inom äldreomsorgen. Den 18 oktober 2012 fattade regeringen beslut om en utvidgning av Omvårdnadslyftet som möjliggör kompetensutveckling för personal som med stöd av socialtjänstlagen arbetar med personer med funktionsnedsättning. Satsningen omfattar såväl offentlig som enskilt driven verksamhet.

2013-01-28

Dnr von/2013:19

Referens
Sofia ElvinMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Ansökan om statsbidrag gällande Omvårdnadslyftet:

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att ställa sig bakom ansökan om bidrag för att delta i Omvårdnadslyftet.

Sammanfattning

Socialstyrelsen ska efter ansökan fördela 293,5 miljoner kronor till kommunerna år 2013 för att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet.

Enligt ett regeringsbeslut 2011, har Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda, administrera och löpande följa upp satsningen Omvårdnadslyftet under åren 2011–2014. År 2011 fördelades 143,5 miljoner kronor till 210 sökande kommuner, och år 2012 fördelades 243,7 miljoner kronor till 204 kommuner. Förutsatt att riksdagen beviljar medel för ändamålet avser regeringen att avsätta ytterligare 300 miljoner kronor 2014.

Omvårdnadslyftet anknyter till Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre (SOSFS 2011:12). Socialstyrelsen har också tagit fram en vägledning om kunskapsområden för specialiserade arbetsuppgifter inom äldreomsorgen. Den 18 oktober 2012 fattade regeringen beslut om en utvidgning av Omvårdnadslyftet som möjliggör kompetensutveckling för personal som med stöd av socialtjänstlagen arbetar med personer med funktionsnedsättning. Satsningen omfattar såväl offentlig som enskilt driven verksamhet.

Ärendet

Omvårdnadslyftet syftar till att stimulera huvudmännens långsiktiga arbete med att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet. Satsningen avser både den grundläggande kompetensen och den kompetens som behövs för specialiserade uppgifter. Målgruppen är den personal där grundutbildningen till yrket är en gymnasial utbildning, t.ex. vårdbiträden, boendestödare och undersköterskor. Statsbidraget får användas för att

2013-01-28

Dnr von/2013:19

utbilda tillsvidareanställda, vikarier och timanställda. Satsningen ska förstärka, men inte ersätta, de utbildningsinsatser som pågår i kommunerna. Medlen kan sökas och användas till utbildning som utgår från kurserna i det nya vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan (GY11) eller motsvarande kurser inom den gymnasiala vuxenutbildningen (VUX2012). På grund av den vidgade målgruppen kan statsbidraget också användas för vissa kurser ur Barn- och fritidsprogrammet på gymnasieskolan eller motsvarande kurser inom den gymnasiala vuxenutbildningen.

Från 2012 finns möjlighet att dessutom använda Omvårdnadslyftet för personal som arbetar med specialiserade uppgifter. Det ska vara kurser med relevans för vård och omsorg om äldre, som bedrivs i form av yrkeshögskoleutbildning, gymnasieskolans programfördjupningar eller högskolekurser, och som anordnas genom uppdragsutbildning.

Kommunen får tillgodoräkna sig 50 kronor per uppnådd och redovisad gymnasiepoäng (inkl. programfördjupningar), 200 kronor per uppnådd och redovisad yrkeshögskolepoäng och 700 kronor per uppnådd och redovisad högskolepoäng. Kommuner som ingår i ett förvaltningsområde får, utöver de grundläggande kunskaperna, använda bidraget för undervisning i finska, meänkieli och samiska med ytterligare högst 200 gymnasiepoäng per person. Uppnådda poäng och investeringen är en motprestation som ”växlas in” mot det tilldelade statsbidraget.

Alla kommuner ska under sitt första år i Omvårdnadslyftet göra en inventering av kompetensnivån enligt Socialstyrelsens anvisningar.

Utbildningssatsningen kan t.ex. bestå av traditionell undervisning, handledd distansundervisning eller validering av kunskaper förvärvade på annat sätt.

De medel som Socialstyrelsen avser att bevilja inom Omvårdnadslyftet år 2013 får användas för bidragsberättigande kurser som påbörjas och avslutas under hela kalenderåret 2013, d.v.s. innan beslut om fördelning har fattats.

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer att ansöka om maxbeloppet utifrån den fördelningsram av medel 2013 som är fastställd, dvs. 1 459 529 kronor. Om några kommuner väljer att inte delta i Omvårdnadslyftet 2013, eller söker mindre än maxbeloppet, kommer återstående medel att fördelas mellan de kommuner som anmäler intresse.

Mottagare av statsbidraget åtar sig att återrapportera till Socialstyrelsen vid fastställda tidpunkter och vara tillgängliga vid en eventuell uppföljning eller utvärdering. Redovisningen ska innehålla en inventering av personalens formella utbildningsnivå, vilka utbildningsinsatser som har genomförts och antalet godkända poäng som har uppnåtts med utbetalade medel. Social-

2013-01-28

Dnr von/2013:19

styrelsen kan komma att begära registerutdrag eller motsvarande som bekräftar redovisningen.

Mottagare kan bli återbetalningsskyldig om statsbidraget inte används i enlighet med Socialstyrelsens anvisningar eller den ansökan som lämnats.

Utifrån Socialstyrelsens riktlinjer och i linje med förvaltningens strategi för kompetensförsörjning kommer vi fortsätta vårt aktiva arbete med olika former av kompetenshöjande insatser för vår personal. Huvudinriktningen kommer att vara kurser ur vård- och omsorgsprogrammet samt vissa kurser ur barn- och fritidsprogrammet inom den gymnasiala vuxenutbildningen, som kommer att leda till nationell undersköterskekompetens.

Det kan även bli aktuellt att utbilda medarbetare som arbetar med specialiserade arbetsuppgifter inom kunskapsområden som demens, psykiatri, kost och nutrition, omsorg och vård vid livets slut samt funktionsbevarande omsorg på yrkeshögskole- och högskolenivå.

Anne Saaristo
Vård- och omsorgschef

8

Redovisning av delegationsbeslut 2013 (von/2013:12)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av delegationsbesluten.

Ärenden på bordet

Bostadsanpassning

Delegationsbeslut beslutade av bostadsanpassarna

Äldreomsorg

Delegationsbeslut beslutade av biståndshandläggarna.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Delegationsbeslut beslutade av LSS-handläggarna.

9

Anmälningssärenden febr (von/2013:11)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av handlingarna.

Ärenden på bordet

Vård- och omsorgsnämndens utskott (protokoll)

Förvaltningssamverkan (protokoll)

10

Övriga frågor